

OKRESNÁ PROKURATÚRA BRATISLAVA II
Kvetná 13, 820 05 Bratislava 25

Číslo: 3 Pv 715/16/1102-32
EEČ: 2-9-373-2017

Bratislava II 16.11.2017

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. XXXXX

Trestný čin: zločin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava II

Podľa § 215 odsek 1 písmeno a Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX 3811/39 XXXXX, Slovensko
povolanie: strojný mechanik
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- zločin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a

Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchateľ vo veci

na tom skutkovom základe, že:

obvinený od presne nezisteného času a dňa, pravdepodobne od roku 2013 v Bratislave na Koperníkovej ulici č. 3811/39 mal fyzicky a psychicky týrať svoju dcéru N.B., nar. XXXXX a to takým spôsobom, že jej mal dlhodobo bezdôvodne fyzicky ubližovať a to tak, že ju mal biť, ťahať ju za vlasy, vyhrážať sa jej, že na budúce skončí v nemocnici, preto sa dňa 26.07.2016 ml. N. B. dostavila na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny XXXXX (ďalej len „ÚPSVaR XXXXX“) a pracovníkom uviedla, že sa bojí svojho otca; z toho dôvodu pracovníci ÚPSVaR XXXXX vykonali šetrenie v domácnosti obvineného, pričom po tejto návšteve sa situácia vyhrotila a obvinený na svoju dcéru mal znova zaútočiť a spôsobiť jej[^] ďalšie modriny, preto sa ml. N.B. dňa 27.7.2016 opäťovne dostavila na ÚPSVaR XXXXX a pracovníkom uviedla, že strašne sa bojí obvineného, nakoľko ju mal opäťovne zbiť a už sa nechce vrátiť domov, na základe týchto skutočností dňa 27.07.2016 Okresný súd XXXXX II

vydal uznesenie sp. zn. PPOm/12/2016, vykonateľné toho istého dňa, na základe ktorého bola ml. N.B predbežne umiestnená do starostlivosti krízového centra, pričom jej pobyt v tomto zariadení bol utajený, čím týmto konaním u ml. N.B., nar. XXXXX mal vyvolať strach a takisto ml. N.B., nar. XXXXX mal svojim konaním spôsobiť rôzne viditeľné modriny,

lebo je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie.

Odôvodnenie:

Vyšetrovateľ OKP OR PZ XXXXX II (ďalej len ako „vyšetrovateľ“) vedie pod ČVS: ORP-1138/1-VYS-B2-2016 trestné stíhanie proti **XXXXXX** (ďalej aj ako „obvinený“) pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona na vyššie uvedenom skutkovom základe.

Dňa 04.09.2017 predložil vyšetrovateľ príslušný vyšetrovací spis spolu s návrhom na zastavenie trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, ktorého preskúmaním som dospel k záveru, že je dôvodný.

Pri hodnotení dôvodnosti uvedeného návrhu som sa primárne zameral na to, či vykonanými dôkazmi bolo preukázané, že skutok popísaný vo výroku uznesenia sa stal, napĺňa všetky zákonné znaky skutkovej podstaty vyššie označeného trestného činu, a či z vykonaných dôkazov vyplýva dostatočne odôvodnený záver, že tohto skutku sa dopustil práve obvinený. Zhodnotením vykonaných dôkazov podľa § 2 ods. 10, ods. 12 Trestného poriadku som dospel k záveru, že skutok, ktorý je obvinenému kladený za vinu sa nestal.

Samotné uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 24.01.2017 bolo vydané na základe výpovede poškodenej – mladistvej N.B zo dňa 11.11.2016, v ktorej potvrdila psychické aj fyzické týranie zo strany obvineného. Okrem výpovede poškodenej bol podporným dôkazom na vznesenie obvinenia aj znalecký posudok z odboru psychológie č. 76/2016.

Obvinený XXXXX vo svojej výpovedi svoju vinu poprel, pričom uviedol, že v roku 2012 odišla jeho dcéra – poškodená N.B od svojej matky zo Sniny, lebo si vymyslela, že partner matky ju sexuálne zneužíva, čo sa neskôr nepotvrdilo. Poškodená od roku 2012 býva v Bratislave, pričom cez týždeň bývala u svojej babky XXXXX, lebo mala blízko školu. Cez týždeň ju veľmi nenavštievoval, ale cez víkend boli spolu. V roku 2016 cez prázdniny maloletá bola v tábore a jedna žena z Brna jej nasľuboval lepší život v Bme, tiež, že jej vybaví lepšiu školu, len sa ho musí zbaviť. Maloletá sa mu vyhŕážala, že „no, počkaj budeš prekvapený“. Nechcel, aby jeho dcéra bola spolu s Máriou, ktorá je dcéra jeho partnerky. Obvineného upozornili, že táto Mária droguje a nechcel, aby aj jeho dcéra začala drogovať. Nikdy ju neudrel. Robil len to, čo chcela maloletá. Žiadne fyzické útoky z jeho strany na osobu maloletej neboli. Nikdy sa jej nevyhŕážal, možno ju pákrát upozornil na nejaké veci, ktoré sa mu nepáčili. Na záver uviedol, že celé je to z jej strany tendenčné, vymyslené a to len z dôvodu, aby mu ublížila možno preto, lebo sa jej málo venoval, možno aj z toho dôvodu, že jej určil určité pravidlá, ktoré mala dodržať - napr. sa nestretávať s Máriou.

Poškodená – maloletá N.B bola opäťovne vypočutá po vznesení obvinenia dňa 23.08.2018 za prítomnosti psychologičky a pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny XXXXX a vo svojom výsluchu okrem iného uviedla, že celé si to vymyslela, aby sa pomstila otcovi, lebo sa často hádali a ich vzťah nefungoval. Vymyslela si aj znásilnenie a aj týranie. Keď bola ôsmačka, vtedy ju otec raz zbil – po chrbte, nie úplne silno, normálne. Bolo to z dôvodu, že nechodila do školy a flákala sa so svojou nevlastnou sestrou Máriou. Spolu so svojou kamarátkou vymysleli veci, napríklad že chcú spáchať samovraždu a navzájom si do seba hádzali kamene, aby mali modriny. Keď boli v tábore, tak sa rezali, aby si ich všimli. Potom sa jej začali pracovníci vypytovať, čo sa s ňou deje. V kuse sa jej vypytovali na otca, že on je ten najhorší, že sa o ňu nevie starať. Tak povedala aj to, čo nie je pravda. Potom im povedala také veci, že ju otec bije. Pracovníčky jej slúbili, že ju adoptujú a keďže chcela mať mamku, tak im hovorila všetko, čo ju napadlo. Modriny mala napríklad od kamarátky Simony – omylem vstúpila na jej nohu, ostatné modriny mala z karate a od Júlia, lebo do nej hádzala 3 kamene, aby mala modriny. Ona do nej tiež hádzala kamene, aby aj ona mala modriny. Obidve chceli, aby ich všimla jedna učiteľka. Túto učiteľku aj sledovali domov, chceli, aby ich ľutovala, lebo sa venovala problematickým deťom. Otca veľmi ľubí, veľmi to ľutuje a chce sa k nemu vrátiť.

Svedok XXXXX – stará mama poškodenej vo svojej výpovedi okrem iného uviedla, že poškodená u nej bývala, pričom zlom v jej správaní nastal po návrate z tábora v roku 2016, nakoľko potom poškodená pôsobila nervózne a nepokojne. O 2 týždne neskôr ju zobraťi do krízového centra. Svedkyňa odmieta, že by bola poškodená týraná otcom, pričom poukazuje na to, že poškodená je veľmi ovplyvniteľná.

Svedok XXXXX – priateľka obvineného vo výpovedi uviedla, že počas ich vzťahu na ňu obvinený nikdy nezaútočil, svedkyňa priznala hádky s obvineným, ale obvinený nikdy neútočil na ňu alebo poškodenú N.B.

Výpoveď obvineného potvrdzujú aj svedkyne XXXXX a XXXXX, ktoré odmietli, že by obvinený týral alebo fyzicky napádal poškodenú.

Zo znaleckého posudku z odboru psychológia vypracovaného na obvineného vyplýva, že intelekt a celkový stav poznávacích funkcií je v rámci dolného pása širšej populačnej normy, bez nápadností vo vzťahu k zmenám, ktoré by mohli mať relevantný vzťah k vnímaniu, resp. zapamätaniu si udalosti. Osobnosť je jednoduchá, nezrelá, avšak bez nápadnej akcentovanosti rysov emočnej instability, impulzivity, nie sú prítomné rysy disociálnosti, pracovnú a sociálnu prispôsobenosť je možné hodnotiť ako akceptovateľnú. Znížená emočná diferencovanosť vytvára bariéry pre primeranú akceptáciu snáh o interpersonálne výmeny, avšak nie je možné konštatovať zásadnú emočnú nivelizáciu, ani absenciu vyšších citov. Zjednodušené vnímanie situácie ho znevýhodňuje vo vzťahu k primeraným riešeniam, rozhodnutiam. Hodnotový systém hodnotíme ako stabilný, odolný voči zmene, je v súlade s väčšinovými nárokmi. Zameraný je na uspokojovanie prevažne materiálnych potrieb, patrí do neho i uspokojovanie

sociálne interakčných nárokov na zjednodušenej, menej diferencovanej a menej intenzívnej úrovni. Obvinený nemá sklon k agresívnemu a násilnému správaniu vtákom rozsahu, aby to bolo dôvodom k úvahám o prevažnom uspokojovaní potrieb násilným spôsobom, agresivita nie je jadrovým rysom osobnosti, ani stav regulácie napäťa vznikajúceho prísunom agresívnych impulzov nie je nápadne znížený. V záťaži, resp. konflikte reaguje spontánne priebežným uvoľňovaním negatívnych emócií, hnevom, nebola zistená tendencia k zadržiavaniu negatívnych emócií so zvýšeným rizikom náhleho zlyhania modulácie uvoľňovania negatívnych emócií. Schopnosť obvineného ovládať brzdiace mechanizmy, pokiaľ ide o násilné, impulzívne konanie je bez rizika náhleho zlyhania kontrolných mechanizmov, to znamená, že brzdiace mechanizmy sa nevystavujú riziku náhleho zlyhania pri nadlimitnej emočnej záťaži, ale negatívna emočná bilancia sa sanuje priebežne za sprievodu hnevom a disforických prejavov. Schopnosť obvineného správne vnímať a reprodukovať prežité udalosti je zachovaná z hľadiska stavu poznávacích funkcií. Z verbálnej produkcie nie sú zjavné snahy o fantazijnú fabuláciu, z hľadiska charakteristík kognitívnych funkcií preferuje reštriktívne mechanizmy s redukciami detailov. V rodinnej anamnéze nenachádzajme vplyvy, ktoré by mohli mať priamy súvis so skutkom. Vyšetrený javí záujem o dcéru, ktorý imponuje ako úprimný, smeruje k snahe o vplyv na jej rozvoj pri zachovaní väčšinových, sociálne akceptovateľných hodnôt. Nízke riziko sociálne atypických reakcií, nekonvenčných, individualistických reakcií. Nie sú prítomné tendencie k rozhodnutiam, ktoré neberú ohľad na sociálne požiadavky s dôsledkom konfliktu s prostredím. Uvedené podporuje úvahu o väčšinovej, sociálne prijateľnej štruktúre hodnotového systému u obvineného. Citová vybavenosť sa vyznačuje zníženou emočnou diferencovanosťou v kontexte jednoduchej nezrelej osobnosti, čím sa znevýhodňuje v sociálnom priestore. Nebola zistená zásadná redukcia vyšších citov, resp. nápadná redukcia schopnosti empatie. Motivačným pozadím reakcií spojených s uvoľňovaním negatívnych emócií, hnevom je pocit frustrácie, zlyhania vo vzťahu k sebaobrazu ako otca, zodpovedného za výchovu a ďalší rozvoj dieťaťa - dcéry. Spúšťačmi sú situačné konflikty, ako dôsledky nahromadenia negatívnych emócií z rozporu medzi jeho očakávaniami a vnímanou realitou vo vzťahu k dcére.

Zo znaleckého posudku z odboru zdravotníctva, odvetvie psychiatria vypracovaný na obvineného vyplýva, že u obvineného pitie alkoholu má príležitosťný charakter, bez známok škodlivého užívania, alebo syndrómu závislosti. Konzum iných návykových látok vrátane drog u neho neboli zistené. Osobnosť obvineného bola menej diferencovaná, nevykazovala hrubé abnormné črty. U obvineného nebolo zistené také duševné ochorenie, pre ktoré by mohol byť nebezpečný pre spoločnosť z psychiatrického hľadiska. Znalec nenavrhuje ochrannú liečbu. Obvinený v kritickom období (od roku 2013 do júla 2016) netrpel duševnou poruchovou, ktorá by významne narušovala jeho psychické funkcie z forenznej psychiatrického hľadiska. Nie je potrebné skúmať jeho duševný stav.

Zo znaleckého posudku č. 15/2017 z odboru zdravotníctvo - odbor psychiatria vypracovaného na poškodenú vyplýva, že opakovane je u pacientky zaznamenané malaptívne, manipulatívne správanie, aj s tendenciou k automutilačným prejavom s mizúsom návykových látok. Aj keď sú sporadicky udávané psychotické syndrómy, celková diagnostika sa prikláňa k hraničnej poruche osobnosti so striedaním porúch správania, afektívnu dekompenzáciou, fabuláciami

a neprimeranými obvineniami príbužných, sebapoškodzovaní, konzumom psychoaktívnych látok. Duševná choroba v pravom zmysle nebola potvrdená. Pri opakovanych hospitalizáciach na pedopsychiatrických oddeleniach v troch rôznych zariadeniach bola zhodne diagnostikovaná porucha osobnosti, podľa charakteru správania najskôr v zmysle hraničného vývinu. Vek dievčaťa nedosiahol plnoletosť, teda hovoríme ešte stále o vývine osobnosti, nie o definitívne uzavretej diagnostikovanej poruche. Pre hraničný vývin osobnosti je charakteristické striedanie silných a opačne nabitých emócií vo vzťahu k blízkym, chronické pocity prázdnosti, dlhodobá ambivalencia ohľadne seba samého, svojich emócií, plánov či preferencií. Prítomné býva zdravotne rizikové správanie - napr. striedanie sexuálnych partnerov, zneužívanie návykových látok či iné rizikové správanie. Pomerne často sa vyskytuje aj sebapoškodzovanie a rôzne suicidálne tendencie či pokusy. Podľa výskumných údajov asi 2 - 4% dospelých, najmä žien, môže trpieť emocionálne nestabilou poruchou osobnosti (častejšie tzv. hraničného typu). Maloletá N.B napĺňa všetky tieto kritériá. Verbalizácia údajných porúch vnímania v zmysle halucinácií je skôr hodnotená ako snaha centrovať na seba pozornosť, zaujať, byť výnimcočná. V sociálnom kontakte veľmi rýchlo vyhodnotí dôležitosť svojho okolia, ľudí v ňom, jej správanie je selektívne, značne polarizované, pokiaľ z okolia neprofituje, resp. sa v ňom necíti dostatočne atraktívna ignoruje ho. Rodinného prostredie ani u jedného z rodičov pre ňu nepredstavovalo nikdy pocit bezpečia, jej postoje voči rodine sú ambivalentné, veľmi rýchlo mení postoje, hodnotenia okolia, svoju náklonnosť. Zmeny vo vývine osobnosti u dievčaťa sú tiahle, vyplývajú z narušenia prostredia, v ktorom žila od najútlejšieho detstva. Sústavné striedanie prostredí neumožnili dievčaťu ukotviť sa a prijať jednotné pravidlá. Ani v jednom z rodinných prostredí nebola pre svojich rodičov výnimcočná a hodnotná, obaja rodičia mali inak postavený hodnotový rebríček. Základy narušeného osobnostného vývinu sa teda formulovali od útleho detstva, množstvo traumatických zážitkov, hlboká deprivácia stigmatizovali dievča závažnejšie, než nie veľmi verifikovaný krik a týranie zo strany otca. Hraničný typ emocionálne nestabilnej poruchy sa prejavuje najmä výraznou emocionálnou nestabilitou, s ktorou súvisí aj dlhodobé a závažné narušenie predstáv o sebe samom, svojich cieľov či preferenciách, vrátane sexuálnych. Obvykle máva chronické pocity prázdnosti, čo môže byť opakovaným zdrojom emocionálnych kríz spojených so snahou vyhnúť sa opostenosti, rôznymi sebavražednými vyhrážkami a sebapoškodzovaním (ktoré sa môžu vyskytovať aj bez zjavných príčin). Narušený osobnostný vývin významne mení kvalitu života človeka. Podľa druhu poruchy osobnosti sa kvalitatívne odlišuje. V prípade maloletej N.B ona sama pociťovala návaly hnevú, bezmocnosti, depresívne stav, striedala ich obdobiami kedy jej bolo všetko ľahostajné. Rada vyhľadávala nebezpečenstvo, sociálne riskovala, porušovala normy sociálneho správania. Fabuláciami a konfabuláciami bola schopná obviniť najbližších z týrania, zneužívania, bez ohľadu na foreznný dopad jej správania. K svojmu správaniu je menej kritická, stavia sa stále do polohy obete. Maloletá N.B je schopná chápať zmysel a účel trestného konania. Intelekt je v pásme priemeru, nerovnomerne rozložený. Súčasný stav je veľmi premenlivý, nepredvídateľné správanie sa dievčaťa nedáva možnosť predpovedať jej správanie v budúcnosti. Aktuálne je hospitalizovaná na psychiatrickej klinike po samovražedných vyhrážkach, porezaní dolných končatín pri nezvládnutej reakcii na umiestnenie do detského domova. S otcom nebola maloletá v styku dva mesiace, teda ovplyvňovanie z jeho strany by nemalo prichádzať, do úvahy.

Zločinu týmania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa dopustí ten, kto týra blízku osobu alebo osobu, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobujúc jej fyzické utrpenie a psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán a popálenín rôzneho druhu, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhľážaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciu, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezprostrednosť.

Týraním je zlé zaobchádzanie s blízkou osobou alebo so zverenou osobou, ktoré sa vyznačuje vyšším stupňom hrubosti a bezcitnosti a určitou trvalosťou, ktoré táto osoba pociťuje ako ťažké príkorie. Nevyžaduje sa, aby u osoby vznikli následky na zdraví, musí ísť však o konanie, ktoré týraná osoba pociťuje ako ťažké príkorie. Pod pojmom fyzické alebo psychické utrpenie treba rozumieť taký stav, ktorý sa vyznačuje telesnými alebo duševnými bolestami, ktoré ovplyvňujú obvyklý spôsob života týianej osoby a netrvajú celkom krátke, prechodný čas.

Ako vyplýva z výsledkov prípravného konania, predovšetkým z výpovede maloletej N. B. po vznesení obvinenia a zo znaleckého posudku vypracovaného so znalkyňou z odboru zdravotníctva, odvetvie psychiatria, konaním obvineného nebolo maloletej N.B. spôsobené také fyzické či psychické utrpenie, ktoré možno subsumovať pod trestoprávnu zodpovednosť spočívajúcu v spáchaní zločinu týmania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a to hlavne preto, že konanie obvineného nebolo trvalejšieho charakteru, ani sa neprejavovalo vyšším stupňom hrubosti. Ako uviedla maloletá N.B. vo svojom výslchu po vznesení obvinenia, od otca dostala len raz bitku a aj to za to, že nechodila do školy a stretávala s Máriou, ktorú jej otec zakazoval, pričom ostatné modriny a škrabance si maloletá privodila sama, čo priamo potvrdzujú aj výpovede pracovníčok letného tábora, triednej učiteľky a tiež samotnej maloletej. Jednu bitku zo strany obvineného, aj keď sa ňou nemožno celkom stotožniť, nebola bezdôvodná a sústavná, ale ako to vyplýva z výslchu maloletej bola dôsledkom jej správania.

Na základe takto zisteného skutkového stavu mám za nepochybné, že skutok pre ktorý sa vedie trestné stíhanie sa nestal.

Podľa § 8 Trestného zákona trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku *prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie.*

Vzhľadom k vyššie uvedenému som rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

Mgr. Boris Brenčič
prokurátor